

Participatie & Toekomst Bibliotheek

Inhoudsopgave

- 1) Proces
- 2) Participatietools
- 3) Uitkomsten
- 4) Vervolg

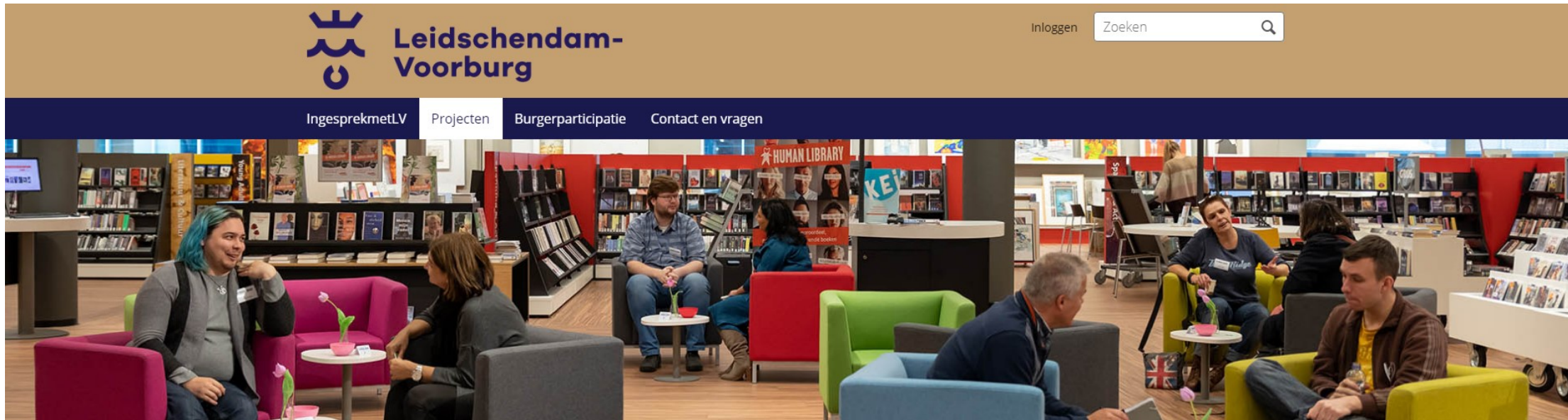
1. Proces

- Commissie Samenleving 13 januari 2020
- Projectgroep: Bibliotheek en Gemeente
- Klankbordgroep : Inwoners, MKB, Onderwijs, Kinderopvang, Woej, Adviesraad Sociaal Domein, S&W
- Participatieplan
 - Stap A praatplaat
 - Stap B inwoners & functies bibliotheek
 - Stap C ruimtelijke consequenties

2.Participatietools

- 1) Digitale vragenlijst
- 2) Interviews
- 3) Kinderparticipatie
- 4) Jongerenparticipatie
- 5) Teken- en schrijfwedstrijd
- 6) Taalvragers
- 7) Digitale gesprekstafel MKB

2.1) Digitale vragenlijst

- Doelgroep: alle (volwassen) inwoners van Leidschendam-Voorburg.
- Doel: door een digitale vragenlijst achterhalen wat de bibliotheek op dit moment betekent voor de inwoners en hoe de bibliotheek van de toekomst eruit zou moeten zien.
- Mensen die moeite hadden met het invullen van een digitale vragenlijst konden bellen.

2.1) Digitale vragenlijst

- Oproepen om deel te nemen:
 - Gemeenterubriek in Het Krantje
 - Dorpsketting Stompwijk
 - Berichtgevingen lokale media
 - IngesprekmetLV.nl
 - Bibliotheekwebsite
- Digitale nieuwsbrieven gemeente en bibliotheek
- Sociale media kanalen gemeente en bibliotheek
- Flyers uitgedeeld in de bibliotheek

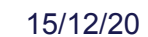

2.1) Digitale vragenlijst

- Resultaat: aanzienlijke respondenten
 - Bibliotheeklidmaatschap
 - 78% leden en 22% niet-leden van de Bibliotheek aan de Vliet
 - Leeftijd
 - 1% jonger dan 24 jaar
 - 40% tussen de 24 en 54 jaar
 - 57% ouder dan 55 jaar
 - 2% onbekend
 - Kinderen of kleinkinderen onder de 18 jaar
 - 31% kinderen
 - 22% kleinkinderen
 - 47% geen kinderen of kleinkinderen onder de 18 jaar

- Resultaat: 640 respondenten
- Wijk

1.2) Interviews

- Doelgroep: inwoners die de digitale vragenlijst hebben ingevuld & inwoners die zich voor de interviews hebben opgegeven.
- Doel: achterhalen wat de inwoners bezighoudt in het dagelijkse leven en hoe zij aankijken tegen de (toekomstige) rol van de bibliotheek.
- De gesprekken werden gehouden via de telefoon of via videobellen.

2.2) Interviews

- Resultaat: 78 gesprekken
 - Leeftijd
 - 44% jonger dan 60 jaar
 - 56% ouder dan 60 jaar
 - Opleidingsniveau
 - 30% praktijkgerichte opleiding
 - 27% middelbaar opgeleid
 - 43% hoger opgeleid

2.3) Kinderparticipatie

- Doelgroep: kinderen van 9 t/m 12 jaar.
- Doel: achterhalen wat kinderen willen doen in de bibliotheek.
- Alle groepen 6 t/m 8 zijn via de scholen benaderd om mee te doen.
- Er zijn vier bijeenkomsten in de bibliotheek georganiseerd.
- Resultaat: +/- 20 kinderen hebben meegedacht.

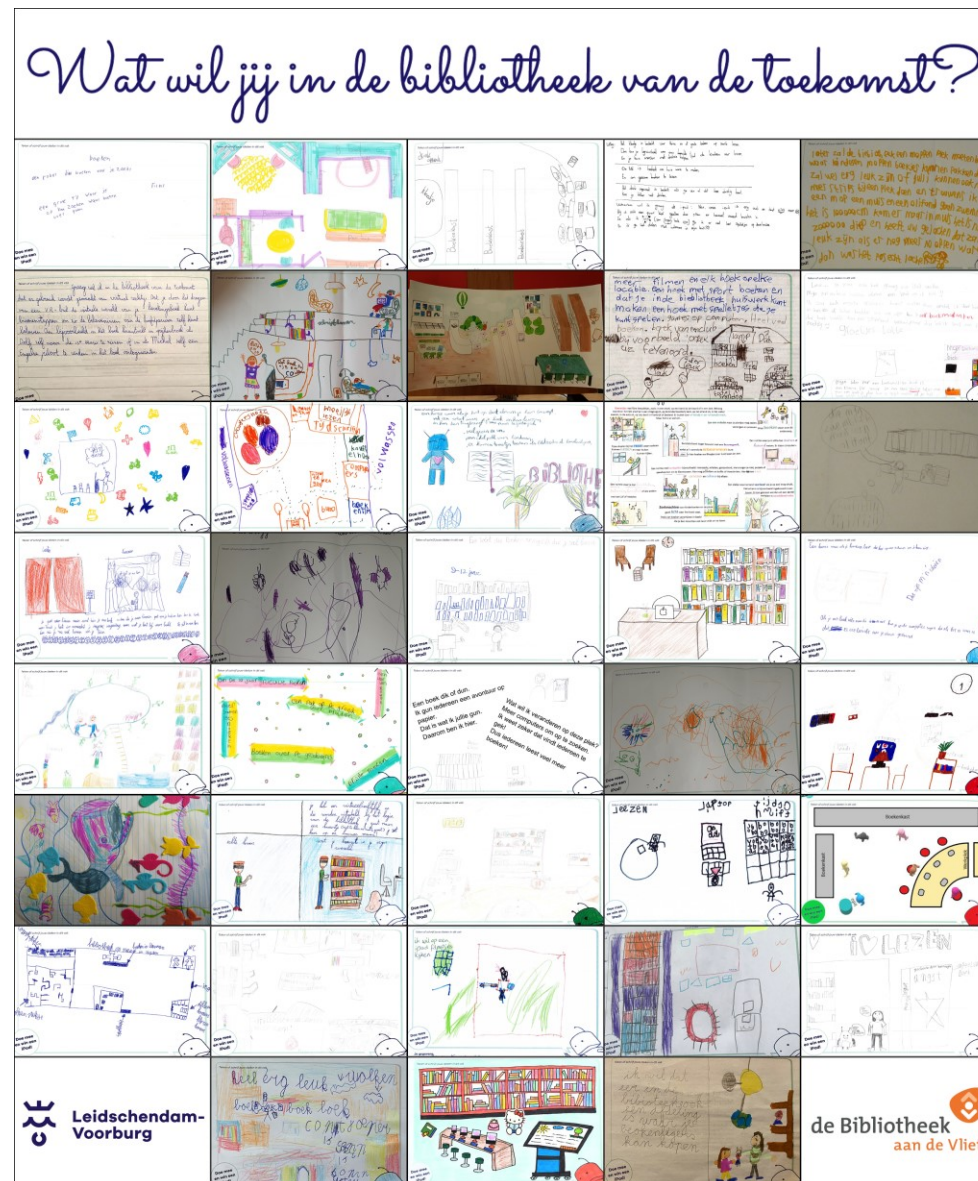
2.4) Jongerenparticipatie

- Doelgroep: jongeren 12+.
- Doel: achterhalen wat jongeren willen doen in de bibliotheek.
- Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd via het jongerenwerk van Sport en Welzijn en Stichting Aight.
- Resultaat: +/- 50 jongeren hebben meegedacht en hun mening gegeven.

2.5) Teken- en schrijfwedstrijd

- Doelgroep: 4 t/m 18 jaar.
- Doel: achterhalen hoe de jeugd denkt over de bibliotheek van de toekomst.
- Breed uitgezet via BSO's, bibliotheek en gemeente.
- Resultaat: 38 kinderen hebben hun ideeën aangeleverd voor de bibliotheek van de toekomst.

2.6) Taalvragers

- Doelgroep: inwoners die beter Nederlands willen spreken, lezen en schrijven.
- Doel: achterhalen welke rol de bibliotheek kan bieden aan taalvragers.
- Woej heeft dit voorgelegd aan vijf groepen die taalles volgen.
- Resultaat: +/- 30 taalvragers hebben meegedacht over (de toekomst van) de bibliotheek.

2.7) Digitale gesprekstafel MKB

- Doelgroep: MKB.
- Doel: ideeën ophalen over een bruisende bibliotheek.
- Er is een digitale sessie georganiseerd om in gesprek te gaan met het MKB en diverse maatschappelijke organisaties.
- Resultaat: negen deelnemers hebben meegedacht over de bibliotheek.

Participatietools

- Digitale vragenlijst: 640 respondenten
- Interviews: 78 gesprekken
- Kinderparticipatie: +/- 20 kinderen
- Jongerenparticipatie: +/- 40 jongeren
- Teken- en schrijfwedstrijd: 38 inzendingen
- Taalvragers: +/- 30 taalvragers
- Digitale gesprekstafel MKB: 9 deelnemers

3. Uitkomsten

- Analyse antwoorden vragenlijst, aangevuld met duiding en kwalitatieve informatie uit de interviews. Analyse deels langs de verschillende (wettelijke) functies.
- Kinderparticipatie & tekenwedstrijd.
- Groepsgesprekken: jongeren, taalvragers en MKB.

3. Vragenlijst & interviews: ranking van functies

- Ranking van antwoorden op 4 vragen uit de vragenlijst:
 1. Waarom maakt u gebruik van de bibliotheek?
 2. Waarvan maakt u dan precies gebruik?
 3. Stellingen over de invulling van de bibliotheek
 4. Rangschik de volgende functies van meest belangrijk naar minst belangrijk
- Ranking is relatief: kunst & cultuur niet onbelangrijk, maar komt ten opzichte van de andere functies het minst uitgesproken naar voren.
- Zesde functie naar voren gekomen.

	Ranking functie (relatief)
1	3. Lezen & literatuur
2	6. Publieke ruimte
3	1. Kennis & informatie
4	2. Ontwikkeling & educatie
5	4. Ontmoeting & debat
6	5. Kunst & cultuur

3. Een zesde functie

3. Een zesde functie

*Een plek waar iedereen welkom is en **welkom voelt**. Dat kan eigenlijk alleen in een bibliotheek.*

*De bibliotheek heeft ook een verblijf functie en daar hoort een **bakje koffie** bij. Met elkaar in gesprek raken.*

*Het zou mooi zijn als de bieb een ruimte zou worden waarin de **hele gemeente samenkomt**. Een soort huis van Leidschendam.*

*Haar ideale bibliotheek is een **open instelling**. Je bent altijd welkom. Gastvrijheid is daarbij het kernwoord.*

*De bibliotheek mag in de toekomst **de vrijheid (zonder verplichtingen)** van het bibliotheekbezoek benadrukken.*

*Wat ze mist is meer gelegenheid voor kinderen en volwassenen om bij elkaar te komen. Een **grote huiskamer** voor de wijk.*

Hij loopt af en toe bij de bibliotheek in de buurt naar binnen om een krantje te lezen of om te kijken of hij een bekende ziet.

Suggesties vragenlijst:

- Een gezellige koffiecorner
- Leestafel
- Warme uitstraling
- Zitjes op verschillende plekken die uitnodigen om langer te blijven

*De bibliotheek zou moeten mensen moeten **inspireren en verbinden**. Het zou een **buurthuisfunctie** moeten hebben met leuke activiteiten en een prettige verblijfsomgeving (o.a. horeca, uitnodigende zitjes) gericht op beleving en reuring.*

3. Vragenlijst & interviews: ranking van functies

- Ranking van antwoorden op 4 vragen uit de vragenlijst:
 1. Waarom maakt u gebruik van de bibliotheek?
 2. Waarvan maakt u dan precies gebruik?
 3. Stellingen over de invulling van de bibliotheek
 4. Rangschik de volgende functies van meest belangrijk naar minst belangrijk
- Ranking is relatief: kunst & cultuur niet onbelangrijk, maar komt ten opzichte van de andere functies het minst uitgesproken naar voren.
- Zesde functie naar voren gekomen.
- Functie 3: scoort consequent hoog.

	Ranking functie (relatief)
1	3. Lezen & literatuur
2	6. Publieke ruimte
3	1. Kennis & informatie
4	2. Ontwikkeling & educatie
5	4. Ontmoeting & debat
6	5. Kunst & cultuur

3. Lezen en Literatuur (functie 3)

- Ik zou eigenlijk meer willen lezen dan ik nu doe: 62% (volstrekt) mee eens.
- Stellingen over het belang van lezen voor (klein)kinderen en het stimuleren van lezen bij jongeren: 79% en 63% (volstrekt) mee eens.
- 89% geeft aan liever fysieke boeken te lezen dan e-boeken.

*De bibliotheek in Leidschendam omschrijft ze als een **leeshuis**.*

*Ze gelooft niet in meerdere kleine vestigingen, omdat er dan **te weinig keuze in boeken is**.*

De ideale bibliotheek is een plek waar je boeken kunt lenen, ook digitaal. Je kunt er alles vinden wat je wilt weten.

*Ze vindt lezen heel belangrijk. Ze kiest altijd voor fysieke boeken en niet voor e-books. **Een boek moet je kunnen vastpakken**.*

*Ze gaat vooral voor het brede aanbod aan boeken. Je leest toch andere boeken dan dat je ze zelf koopt. **Je verlegt je grenzen**.*

*Zijn bibliotheek van de toekomst is er een met heel veel boeken én een goede aansluiting op de landelijke catalogus **voor nog meer boeken**.*

*De kinderen moesten lezen voor school dus was boeken lenen de beste optie. **Kopen was geen optie** door één inkomen.*

Ze leent vooral boeken, soms ook ter plekke tijdschriften ter ontspanning in de stilteruimte. Soms gaat ze naar een lezing van schrijvers.

*[...] is ook lid van een **leesclub**. Lezen is voor haar belangrijk.*

Ook lijkt een boekenclub of boeken café haar leuk. Als je een indrukwekkend boek hebt gelezen zou het fijn zijn om hier met anderen over te praten.

De enorme keuze aan tijdschriften is fijn. Dat ga je zelf niet kopen.

3. Vragenlijst & interviews: ranking van functies

- Ranking van antwoorden op 4 vragen uit de vragenlijst:
 1. Waarom maakt u gebruik van de bibliotheek?
 2. Waarvan maakt u dan precies gebruik?
 3. Stellingen over de invulling van de bibliotheek
 4. Rangschik de volgende functies van meest belangrijk naar minst belangrijk
- Ranking is relatief: kunst & cultuur niet onbelangrijk, maar komt ten opzichte van de andere functies het minst uitgesproken naar voren.
- Zesde functie naar voren gekomen.
- Functie 3: scoort consequent hoog.
- Functie 1 & 2: onderscheid tussen belang en gebruik.

	Ranking functie (relatief)
1	3. Lezen & literatuur
2	6. Publieke ruimte
3	1. Kennis & informatie
4	2. Ontwikkeling & educatie
5	4. Ontmoeting & debat
6	5. Kunst & cultuur

3. Kennis en ontwikkeling (functie 1 en 2)

- Onderscheid tussen wat men belangrijk acht en waar men (zelf) gebruik van maakt.
- De bibliotheek als belangrijke sociale voorziening → januari bijeenkomst

*De bibliotheek is een belangrijke **voorziening**, waar je anderen kunt ontmoeten en waar mensen terecht kunnen om op de **computers te werken** en dingen op te zoeken.*

*Het **digivaardig** en weerbaar maken zal dus ook een belangrijk onderwerp zijn.*

*Ik vind het idee dat er een **juridisch loket** is praktisch en fijn om te weten.*

*Wat ze mist in de bibliotheek bij het begeleiden van mensen een **spreekkamer** waar mensen een afspraak voor kunnen maken.*

*Maar voor anderen ziet ze de meerwaarde van een **taalcafé** en het feit dat je **laagdrempelig informatie** kunt krijgen over bijvoorbeeld mantelzorg. Dat is ook iets wat ze van de bibliotheek verwacht, dat deze informatie er te vinden is.*

*De bibliotheek is belangrijk voor kinderen en voor mensen die **(computer) cursussen** volgen.*

*De bibliotheek ook als **kenniscentrum**, zodat mensen niet alles zomaar aannemen van internet.*

*Ook is het fijn dat er een aparte **studiezaal** is en een hoek voor de kinderen.*

*Ze kent de **belastingspreekuren** die de bibliotheek organiseert en zou zich zo maar kunnen voorstellen dat er ook een spreekuur is met voorlichting over de jaarafrekening van je energiekosten.*

*Ze ziet de bibliotheek voornamelijk als **informatieplek**. Ze leent alleen maar non-fictie, zoals managementboeken en reisboeken.*

*Eerder was ze op school bij een **lezing van het CJG** over opvoeden; hiervoor zou de bieb ook een mooie locatie zijn. Ook ziet ze mogelijkheden in cursussen voor bijvoorbeeld **belastingaangiften** of **toegankelijke opleidingen** voor ouderen.*

3. Vragenlijst & interviews: ranking van functies

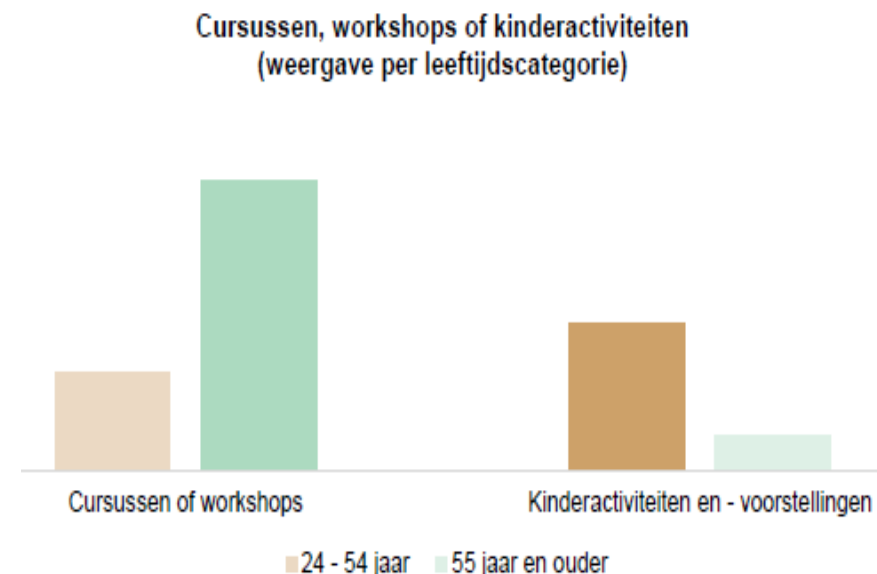
- Ranking van antwoorden op 4 vragen uit de vragenlijst:
 1. Waarom maakt u gebruik van de bibliotheek?
 2. Waarvan maakt u dan precies gebruik?
 3. Stellingen over de invulling van de bibliotheek
 4. Rangschik de volgende functies van meest belangrijk naar minst belangrijk
- Ranking is relatief: kunst & cultuur niet onbelangrijk, maar komt ten opzichte van de andere functies het minst uitgesproken naar voren.
- Zesde functie naar voren gekomen.
- Functie 3: scoort consequent hoog.
- Functie 1 & 2: onderscheid tussen belang en gebruik.
- Functie 4: ontmoeting niet als doel, wel belangrijk gevolg.
- Functie 5: scoort het laagst maar is wel van belang.
Grote variëteit in de invulling

	Ranking functie (relatief)
1	3. Lezen & literatuur
2	6. Publieke ruimte
3	1. Kennis & informatie
4	2. Ontwikkeling & educatie
5	4. Ontmoeting & debat
6	5. Kunst & cultuur

[...] ziet de bibliotheek vooral als een ontmoetingsplek. Dat zou ze ook graag meer terug zien in de activiteiten. Dat er na afloop van een activiteit bijvoorbeeld de mogelijkheid is om met koffie na te praten met andere deelnemers.

3. Vragenlijst & interviews: voorkeur activiteiten

- Meer (avond)activiteiten organiseren: meerderheid geeft aan mee te doen aan activiteiten voor zichzelf of gezin.
- 51% is het (volstrekt) eens over dat er meer lezingen en debatten georganiseerd moeten worden.
- Verschillende leeftijdsgroepen willen verschillende type activiteiten:

Ontmoetingen met **schrijvers en denkers** spreken hem erg aan.

In het verleden heeft mevrouw ook deelgenomen aan een middag rondom **rouwverwerking**.

Ook heeft hij via de Bibliotheek een **fotocursus** gevolgd.

Tenslotte geeft [...] aan dat ze de **verfilmde boeken** als kinderactiviteit vroeger erg leuk vond.

Zijn ideale bibliotheek is een plek waar **tentoonstellingen** zijn en lezingen worden georganiseerd met **wetenschappers** of schrijvers.

Eerder volgde Ingrid via de bibliotheek een cursus over **Mozart**.

Wat ze daar ook leuk vond is het cultureel aanbod en de kennismaking met **pianospelen**.

De bibliotheek zou mensen moeten **inspireren en verbinden**. Het zou een buurthuisfunctie moeten hebben met leuke activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en ontmoeting.

Een **(theater)zaaltje** voor **kindervoorstellingen** in de bibliotheek zou mooi zijn.

Ook ziet ze graag meer culturele mogelijkheden. Dat zalen **multidisciplinair** te gebruiken zijn.

Voor films, theater en andere culturele uitstapjes gaat hij liever naar Den Haag. **Hij gaat liever naar gespecialiseerde instellingen hiervoor.**

3. Vragenlijst & interviews: aandacht voor kinderen en jongeren

Ik vind het belangrijk om met mijn (klein)kind naar de bibliotheek te gaan
(n = 259)

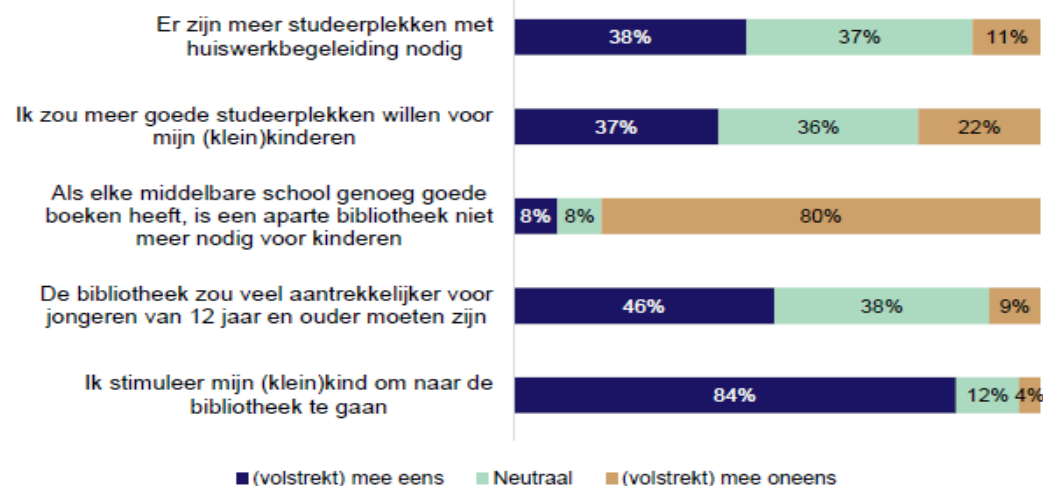
■ Volstrekt mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Volstrekt mee oneens ■ Weet ik niet

Als elke basisschool genoeg boeken heeft, is een aparte bibliotheek niet
meer nodig voor kinderen
(n = 259)

■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Volstrekt mee oneens ■ Weet ik niet

Stellingen over jongeren en de bibliotheek
(n = 121)

3. Vragenlijst & interviews: tegenstelling rust & reuring

- Er is verdeeldheid over of de bibliotheek een plek voor rust of reuring is:

RUST

Stilte, ontspanning een
plek om te lezen

*Het is een plek waar je
rustig kan zitten en kunt
lezen of wat doorbladeren.*

*Hij vindt het wel fijn om af en toe te
'ontsnappen' en even een rustig
moment te beleven.*

*Als tip geeft [...] mee dat er meer
stilteplekken mogen zijn. Dat kan op
een aparte verdieping zodat je
informatie tot je kunt nemen op een
rustige plek.*

REURING

Gezelligheid, multifunctionaliteit en
een plek om te ontmoeten

*Een bibliotheek mag leven, gooi de leeshoek naar voren, dan
wat saaie stellingen om te grasduinen en een hoek voor
kinderen om te spelen. Het mag best een beetje een troep
worden en een speelse en sociale plek zijn waar ook koffie
gedronken kan worden.*

*Het zou dan ook een plek kunnen zijn waar je eerst elkaar
gezellig kunt ontmoeten op een ontmoetingsplein.*

*Daarnaast vindt [...] dat het er ook wel wat gezelliger kan
zijn. Ze vindt het belangrijk dat je even kan binnenlopen,
een kopje koffie kan doen, een praatje kan maken en een
kaartje leggen. De bibliotheek als een huiskamer. Dit zou
ook wat reuring in de gemeente kunnen brengen.*

3. Vragenlijst & interviews: tegenstelling bredere centrumfunctie

- Er is verdeeldheid over of de bibliotheek een centrum voor educatie en cultuur zou (moeten) zijn.

*“Ik zou van de centrale bibliotheek een **verzamelgebouw/huiskamer van de stad maken**. Servicecentrum, speeltheek, CJG, kunstuitleen, Vrijwilligerspunt en spreekuren/ activiteiten van Woej en S&W en Kwadraad. Inwoners en maatschappelijke organisaties ruimte bieden om te vergaderen, activiteiten te organiseren, studie/werkplekken bieden zeker met oog op meer thuiswerken. Kleine collectie romans en kinderboeken, mediawijsheidplein voor jong en oud en taal huispunt. Horeca als concept Palkinto er in. [...] Cultuur kunst en debat door partners en/of inwoners laten organiseren.”*

*“Ik zou duidelijk maken dat een Bibliotheek **GEEN** wijkcentrum is maar een plek van kennisvergaring uit mooie boeken. Ik zou **ONMIDDELIJK** voor eens en altijd alle toneelstukjes, ontmoetingsplekken en andere zaken die niets met een Bibliotheek te maken hebben **AFSCHAFFEN** en dit duidelijk communiceren. **Wat wil je nu? Een Bibliotheek of een wijkcentrum?**”*

*“**Terug naar aandacht voor boeken lenen.** Niet meedoen met hype dat de bieb ontmoetingscentrum of educatief centrum moet zijn. Het is geen welzijnscentrum of buurtcentrum. Schande hoe de welzijnssector kapot bezuinigd is en de bieb nu gaten moet vullen. Ondertussen zijn er steeds minder boeken op voorraad gekomen.”*

3. Kinderparticipatie

- Spelen, lezen, beleven en moderne technologieën

3. Groepsgesprekken:

Jongeren:

- Impopulair: “zij er niet eens over willen nadenken”.
- Jongeren aantrekken en betrekken vraagt meer dan boeken: sluit aan bij de belevingswereld.
- Discrepantie tussen beelden volwassenen & jongeren over inzet bibliotheek voor jongeren.

Taalvragers:

- Bibliotheek wordt geassocieerd met boeken en een sociale omgeving.
- Mensen ervaren barrières om binnen te stappen: zowel fysiek (nabijheid) als taal.

MKB:

- Sfeer bibliotheek nu & in de toekomst:
- Uitnodigend en multifunctioneel.

4.Vervolg

Stap C: *Invulling vijf maatschappelijke functies vertalen naar rol partners en de ruimtelijke aspecten / financieel kader*

• Vragenlijst over de ruimtelijke consequenties	Is uitgezet
• Samenwerking Partners onderzoeken	Januari 2021
• Locatiestudie	Januari 2021
• Motie zijdepark	Januari- tweede kwartaal 2021
• Financiële gevolgen;	Januari 2021
• Duidingssessie met Klankbordgroep	Februari 2021
• Raadsvoorstel	Tweede kwartaal 2021